

ELŐSZÓ

Az új *Német–magyar műszaki és tudományos nagyszótár* szakterületválasztásában a modern műszaki és alkalmazott-tudományos szakszótárakhoz, valamint az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent *Angol–magyar műszaki és tudományos szótár*hoz igazodik. A szótár létrejöttének elengedhetetlen feltétele volt az a lexikográfiai tapasztalat, amelyet a teljes német–magyar és magyar–német szótárpaletta felújítása és átdolgozása során szereztünk. Az említett munka során létrehozott átfogó adatbázis műszaki és tudományos tartalmú szócikkei átdolgozott formában szintén gazdagítják jelen szótár szócikkállományát. A szócikkek belső szerkezetének kialakításánál a kézis�ótárak módszerét részesítettük előnyben, így szótárunk a felhasználók számára lényegesen több és részletesebben tagolt információt tartalmaz, mint a szokásos szakterületi szólisták.

A szótár címszóállománya nem szorítkozik a szigorúan vett műszaki szakterületek és az alkalmazott tudományok szakszavaira, hanem – a felhasználói kör igényeit szem előtt tartva – a mindennapos munkához elengedhetetlen gazdasági, jogi és hivatali jellegű vonatkozó szakkifejezéseket is feldolgozza. Ennek a választásnak több oka van. Egyrészt lehetetlen lenne minden egyes szakterület teljes körű terminológiájának feldolgozása, másrészt a tapasztalatok azt mutatják, hogy a szakterületükön tevékenykedő szakemberek ezekkel rendszerint még akkor is tisztában vannak, ha különben nem beszélik folyékonyan a német nyelvet. A szótár így is több mint 100 000 német szótári adatot, azaz címszót és szókapcsolatot tartalmaz, amelyekhez a szócikkek magyar oldalán valamivel több mint 205 000 magyar ekvivalens társul. A szócikkek válogatása és szerkesztése során igyekeztünk a legfontosabb szakterületek legfontosabb szakszavait, szakkifejezéseit megjeleníteni, de teljességre a már említett okoknál fogva sem törekedhettünk.

A szerkesztés során olyan felhasználókat képeltünk magunk elé, akik munkájukból adódóan nap mint nap német műszaki szövegekkel találkoznak – például használati útmutatókat kell értelmezniük, megrendeléseket kell visszaigazolniuk, alkatrészrendelést leadniuk, vagy átfogó beruházásokat kell előkészíteniük. Különösképpen figyelembe vettük azon cégek alkalmazottainak igényeit, amelyek vagy német nyelvterületről származó tulajdonossal rendelkeznek, vagy a német nyelvű piacra szállítanak. Természetesen nem feledkeztünk meg azon mérnökökről, kutatókról sem, akik tudományos munkájuk során interdiszciplináris területre tévedhetnek. Külön figyelmet szenteltünk a szakfordítók igényeinek. Kifejezetten az ő munkájuk megkönnyítése érdekében szerepeltetjük – nyelvtani szempontok alapján indokolt esetekben – a teljes szótári alakot és a vonzatokat. Ezáltal a szótár német nyelvű szövegek megalkotásához is biztos támpontokkal szolgál. A teljesebb megértést pedig szakmai minősítések és további magyarázatok segítik. Ahol szükséges volt, megadtuk a német szó kiejtését is.

A *Német–magyar műszaki és tudományos nagyszótár* teljes mértékben igazodik a 2006. év folyamán lezárult német helyesírási reform legújabb szabályaihoz. Az ezen időpont előtt keletkezett szövegek megértését elősegítendő, megjelenítjük a régi helyesírási alakokat is, a többi címszótól jól elkülöníthetően, szürke betűszínnel.

Reméljük, a szótárhasználók örömmel fogadják majd az új művet, amely mind a professzionális, mind a „hétköznapi” felhasználók számára hasznos segítséget fog nyújtani.

Solyvár, 2007. szeptember

Tóth Ákos